35ste jaar. — Nr 42.

Zaterdag 7 april 1888.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN DEN 7 APRIL.

Van alles wat.

Aan de laatste briefwisseling uit Rome aan het *Handelsblad*, ontleenen wij de volgende bijzonderheden over de Paaschfeesten :

De goede week te Rome ! Wie heeft hare beschrijving niet gelezen ? Het is dus onnoodig, er hier over te spreken, te meer, nu door de tegenwoordigheid der overweldigers in de H. Stad, de plechtigheden niet meer in St-Pieter, maar in het Vatikaan, met gesloten deuren, plaats hebben.

Slechts over een paar wil ik spreken, die aan Rome eigen zijn en nu nog geschieden.

Vooreerst het biechthooren door den kardinaal groot-penitencier. Dit gebeurd op Palmzondag in St-Jan van Lateranen, woensdag van de goede Week in de H. Maria de Meerdere en op Witten Donderdag in St-Pieter. De kardinaal wordt door de geestelijkheid der kerk plechtig ingehaald en zet zich op eenen zetel, die op eene ruime estrade geplaatst is. Hij heeft de roode baret op het hoofden een langen stafin de hand. De biechteling komt voor hem neerknieden, en nadat de biecht gesproken is, ombeist de kardinaal hem en raakt hem met den staf aan, terwijl hij de woorden der H. Absolutie spreekt.

Dewijl de kardinaal op die dagen de uitgebreidste macht heeft over alle voorbehoudene gevallen, kunt ge wel begrijpen dat het juist geen kwezels zijn, die bij hem te biechte komen, maar meest ongelukkigen, welke zich aan de zwaarste misdrijven hebben schuldig gemaakt, en dit maakt de plechtigheid nog aandoenlijker en indrukwekkender.

⁂

Eene andere bijzondere plechtigheid is de wassching van de hoogaltaren der groote basilieken, de *Lavanda* gelijk men haar noemt.

Dit geschiedt met wijn en water, ter gedachtenis van het bloed en water, hetwelk uit de zijde van Ons Heer vloeide.

's Avonds, na de donkere Metten, brengen ons de kosters zeven kristallen vazen, met wijn en water gevuld, en twee zilveren bekkens, waarin zeven sponsen en zeven linnen doeken. De deken van het kapittel en de zes oudste kanonikken naderen het altaar. De deken, en na hem de kanoniken, bespreidt het altaar tot de zeven vazen geledigd zijn, waarna eerst met sponsen en daarna met de linnen doeken alles door hen wordt afgedroogd.

⁂

M. Bara, de tegenwoordige « onbetwiste leider » der liberale partij, heeft zooals wij het reeds gemeld hebben, in de Kamer laten weten op welke wijze de liberalen zullen handelen, indien het kiezerskorps hen aan het bewind terug brengt. Volgens de verklaringen van M. Bara, luidt het liberaal program als volgt :

I. — Geene verdraagzaamheid, geene gematigheid !

II. — Krachtdadige liberale politiek !

III. — Herziening der Grondwet, zoo haast mogelijk !

Dus :

Oorlog tegen de kerk en de geestelijkheid ;
Oorlog tegen de katholieke kerkhoven ;
Oorlog tegen het vrije onderwijs ;
Oorlog tegen al wie anders durft denken en handelen dan de liberalen ;
Oorlog tegen onze Grondwet ; de katholieken buiten de wet gesteld en als slaven behandeld ;
Oorlog, oorlog, oorlog, altijd oorlog, alle dagen, alle uren !

België verdeeld in twee kampen, in overwinnaars en in overwonnen... en van daar doodelijke vijandschap tusschen de kinderen van een en 't zelfde vaderland !

Wat zou het een leventje in België wezen !

Nu, katholieken, wij zijn verwittigd !...

Wij vragen het aan alle redelijke lieden, 't is gelijk tot welke politieke denkwijze ze toebehooren : is dit program wel van aard om de onafhankelijkheid onzes vaderlands te bewaren, om den vrede te doen heerschen zoo noodzakelijk tot de herleving van landbouw, nijverheid en koophandel, die reeds te lang kwijnen ?...

Aan de kiezers is het hierover uitspraak te doen.

⁂

Volgens het ontwerp, door M. Lejeune neergelegd, wordt het verboden nog omzendbrieven, reklamen, aankondigingen of andere stukken van dien aard te drukken of te verspreiden, onder den vorm van bankbiljetten, rentetitels of andere stukken, die eenige officieele waerde hebben.

Elke inbreuk op dit verbod wordt gestraft met gevangenis van acht dagen tot zes maanden, eene boete van 26 tot 2000 fr. en de inbeslagneming der bewuste stukken.

⁂

Gedurende de Paaschdagen hebben socialisten, 87 in getal, te Luik een kongres gehouden en de leden van den algemeenen raad der werkerspartij gekozen : De gekozenen zijn : de *citoyens* Volders, Defuet, Bertrand, Brasseur (gemeenteraadslid te Elsene), Mahen, Verrycken en Standerd. Het volgende kongres zal te Jolimont plaats hebben.

⁂

Een bakker die 40 millioenen in zijn leven wint, behoort wel zeker tot de wereld der zeldzaamheden. Dat het echter gebeurt, bewijst de geschiedenis van graaf Zang, die over eenige dagen te Weenen overleed. Zang begon zijne loopbaan als bakker te Parys in 1842. De bakkerij die hij stichtte, en die den naam droeg van « Weensche bakkerij, » bestaat nog. Had hij heel die som met bakken gewonnen, zou hij, in de veronderstelling dat hij op ieder brood, bij voorbeeld, 20 centiemen won, zoo maar iets of wat van 440,000,000 brooden moeten maken hebben. 't Zou nog al een hoopke zijn als dat bijeen lag.

Internationale wedstrijden van voortbrengende dieren te Brussel in 1888.

Pluimdieren de 26, 27 en 28 mei. 100,000 fr. premie. Sluiting der inschrijving 1 mei.

Paardenras : de 23, 24, 25, 26 en 27 juni. 47,000 fr. premie. Sluiting der inschrijving 1 juni.

Hoornvee, schapen en varkens : de 7, 8, 9 en 10 juli. 35,800 fr. premie. Sluiting der inschrijving 15 juni.

Voor de reglementen, programmas inlichtingen en inschrijvingen, zich te wenden tot den ondervoorzitter, baron Charles de Rosen, te Tongeren.

Landbouw voordracht te Tongeren.

M. L. Jadoul, landbouw-ingenieur van den Staat, heeft verleden donderdag te Tongeren, eene zeer merkwaardige voordracht over de teelt der beetwortelen gegeven. Sprekerheeft vooral de kwestie onder het praktisch oogpunt beschouwd. Ziehier een kort verslag van deze voordracht.

⁂

De landbouw kwijnt. De teelt der graanen brengt niet meer genoeg winst op Men moet zich op de teelt der beetwortel toeleggen. Deze teelt put den grond niet meer uit dan eene andere. Men moet de scheikundige meststoffen gebruiken daar deze teelt *intensief* is.

Er bestaan twee methoden van teelt van beetwortelen : de duitse methode en de belgische methode. Deze laatste is de beste.

Als meststof gebruikt men het stalmest, dat goed voor den winter vergaan is. Dosis 25,000 kil. Als aanvulsel moet men scheikundige meststoffen koopen, omdat men ze niet verstandiglijk kan gebruiken. Alle gronden hebben dezelfde scheikundige samenstelling niet. In den eenen grond ontbreekt vooral potasch, in eenen anderen, phosphorisch zuur. Overigens, de meststoffen moeten op hetzelfde tijdstip niet aan den grond terug gegeven worden.

De phosphotische en potaschachtige meststoffen moeten voor den winter gebruikt worden. Men kan de potasch onder vorm van kainiet en het phosphorisch zuur onder vorm van metaalslakken terug geven. Deze meststoffen zijn niet duur. De landbouwer moet elk mestsiof afzonderlijk koopen en zelf de mengeling doen.

De stikstof inhoudende meststoffen moeten altijd na den winter gebruikt worden.

⁂

Voor hetgeen de zaad aangaat, is er geen algemeene regel. In den eenen grond lukt de eene soort beter dan de andere. Het lukken van zekere varieteiten hangt van de weerkundige voorwaarden af. Men moet soorten zoeken die goed dienen voor de gronden op dewelke zij geplant worden. De teelt der zaden levert veel winst op.

Men moet niet te vroeg zaaien. De plant moet snel uit het eerste tijdstip harer groeiing zijn. De kwaadhoende beestjens doen minder kwaad als de plant sterk is.

Na de zaaiing moet men schoffelen. Hoe dikwijler hoe beter moet men den grond tusschen de rijen ophikkelen. Alzoo maakt men den bovengrond lichter en men verwerkt het onkruid.

De plaatsing der beeten is zeer belangrijk. Deze moeten zeer diep geplaatst worden.

Paaseheieren en Paaschsprookjes.

Het gebruik van Paaseheiren is zoo oud en over alle Christenlanden zoo algemeen verspreid, dat als van zelf het vermoeden rijst, dat het in verband staat met den godsdienst. En zoo is het dan ook. Reeds bij volkeren der oudheid, geldt het ei, om zijne ronde gedaante, als zinnebeeld der aarde en van vruchtbaarheid, en werd het aan de eene of andere godheid gewijd bij de lentefeesten, waarmede oudtijds een nieuwe jaarkring een aanvang aam, als nieuwjaarsgeschenk gebezigd, wat nog bij de Perzen het geval is. Bij de invoering van het Christendom, verhief de Kerk het ei tot symbool der opstanding.

Ook nu ging men voort met op Paaschen eieren ten geschenke te geven, vooral in die streken waar het nieuwe jaar gerekend werd met dit hooggetijde te beginnen, maar in overeenstemming met de beteekenis, door de Kerk aan het ei gegeven, werd het nu beschilderd met allerlei figuren: een engel, Christuskindeke of een lam met de vredevaan gesierd. Men moet van die kunst veel werk gemaakt hebben ; volgens Dr Halbertsma, bestaat er zelfs een in 1672 te Ingolstadt uitgegeven wonderlijk boek, waarin meer dan honderd lijne koperen platen van paaseheieren, die ieder met een geestelijk « zinstaal » beteekend zijn.

Het veelvuldig eten van eieren op Paasschen en den naam van Paaseheieren, daaraan gegeven, dankt zijn oorsprong nog aan eene andere omstandigheid.

Oudtijds werd bij den vasten ook verboden gedurende dien tijd eieren te eten. Het volk, aan het eten van eieren in den lente gewoon en gehecht, leed daardoor groote outbering. Groot was dan ook de blijdschap wanneer het Paasschen was en men weer eieren mocht eten.

Oudtijds had dan ook het eten van Paaseheieren vrij wat meer beteekenis dan tegenwoordig. Toen geschiedde het uit behoefte aan een versterkend voedsel, thans louter uit gewoonte. Men kon zich voorheen geen paaschei denken of het moest gekleurd zijn. Een vroom gebruik bracht namelijk mede, dat de eieren, voor het Paaschfeest bestemd, niet gegeten of ten geschenke gezonden werden voor dat ze ontvingen van meestal dezelfde kleur, violet, geel of groen, als het altaar, waar ze neergelegd werden.

⁂

De eieren hadden dan ook hunne sprookjes, die men den kinderen op paaschen opdischte, evenwel minder in ons land, dan in het aan sagen veel rijkere Duitschland. Zoo verstoptemen op Paaschmorgen in het gras gekookte en bont geverfde eieren, en liet men de kinderen er naar zoeken, zeggende, dat men even te voren de Paaschhaas had voorbij zien loopen. Groot en klein stelde zich dan in de weer, en uitgelaten was de vreugde der kinderen, als een nest of een aantal gekleurde eieren werden gevonden. Dit gebruik bestaat nog in vele streken van Duitschland onder verschillende vormen.

In het Koburgsch worden violet gekleurde eieren in een groot vogelnest gelegd ; de moeder gaat er langs zitten, bootst het gekleppper van den ooievaar na, en dan schieten de kinderen toe en de moeder verhaalt hun, dat de ooievaar, de voorjaarsbode, gekomen is en hun die eieren gelegd heeft. Aardige, zinrijke spelen, die kennelijk nog overblijfselen zijn van de vroegere lentefeesten.

In Heidezaken speelt het Paaschei insgelijks eene rol. De meisjes geven die ten geschenke aan de jongens, maar ze moeten die bij haar afhalen.

In Oud-Saksen geldt het nog als teeken bij vrijerijen. Vraagt op eene hoeve een boerenjongen een meisje ten huwelijk, en onthaalt men hem op bij of koffie, dan zegt dit zoovel, dat men hem alleen als huisvriend wil beschouwen ; maar zet men hem eierkoek of eieren voor, dan is hij welkom als vrijer.

⁂

De zaal der CONCORDIA was verleden zondag opgepropt van volk ter gelegenheid der tooneelvertooning der societeit *Une*.

Het programma was samengesteld uit de *Gifle*, comedie in een akt en de *Stampwandelaar*, drama door M. N. T.

Een mooi lied, gezongen door M. A. V. G. en verschillende stukken door het orkest uitgevoerd, onder de lebendige leiding van M. P. L. volledigden het programma.

Al de tooneelliefhebbers hebben zich allerbest van hunne moeilijke taak gekweten. Ook heeft het publiek hun deftig toegejuicht en luidop de hoop uitgedrukt zoo dikwijls mogelijk zulke aangenaime avondfeesten te kunnen bijwonen.

⁂

Morgen zondag zal te Glons de instelling plaats hebben van den katholieken kring St-Victor. Het feest zal voorgezeten worden door M. Em. Vroonen, voorzitter der jonge katholieke wachten van België. Eene conferentie zal gegeven worden door M. N. Goblet, advokaat te Luik. Verscheidene leden der Concordia van Tongeren zullen hunne medewerking leenen aan het muzikaal en tooneelkundig gedeelte van het feest.

⁂

Men schrijft ons uit Canne :

Woensdag 's morgends, brak alhier een hevige brand uit. Het torenklokje van Nedercanne, gat omtrent 9 uren, door zijn noodgelui te kennen, dat er onraad in het dorp was.

En inderdaad, het alonde slot van Nedercanne, was in eenen zwaren rook gehuld, en deed, bij het eerste aanschouwen, een onmetelijke vuurramp vreezen !

Gelukkig echter was het niet het kasteel, maar wel deszelfs aanhangende schuren, die in lichte laie vlam stonden. Daar deze schuren een groot deel der oude meergelgroeven beslaan, was het brandend tooneel waarlijk indrukwekkend.

Het bosch van den Nedercanner berg, hetwelk deze groeven met zijne trotsche eiken bekroont en de Jeker-vallei zoo afwisselend en bekoorlijk uitzicht geeft, scheen in een oogenblik in eenen vuurspuwenden berg veramderd. Dikke rook- en vuurkolommen stegen langs de meergvuldige reten en spleten der rotsblokken omhoog, en dreigden de aanzienlijke schuren en stallen der familie Poswick, met een totalen ondergang.

Het gehennik der paarden, het loeien der koeien, begeleid door het gekras en gesnaker van eenden en ganzen, maakten het tooneel van den brand akelig.

Op dit oogenblik, ging er een kreet van angst en ontzetting onder de menigte op ! Drie jonge meisjes, die in het diepste van den berg bezig waren, met het bereiden van plantaardappelen, ontbraken aan het appel. De terugkeer langs de hoofdintgangen was hun door eene zee van vuur letterlijk afgesneden en het was slechts aan de tegenwoordigheid van geest der oudste te danken dat zij er in mochten gelukken, aan de tegenovergestelde zijde, langs eene kleine opening in de rotsen, aan het dreigend gevaar te ontsnappen.

Dank de spoedig aangebrachte hulp der inwoners van Canne, die onder de leiding van hun achtbare burgemeester, met wijsheid en beleid, het vernielend element zijn prooi betwisten ; dank vooral aan de dappere brandweer van Emael, die met hunnen burgemeester, den heer Melotte aan het hoofd, hunne geburen ter hulp snelden, mogt men er in gelukken den brand in de onderaardsche groeven te bepalen.

Omtrent de 100,000 ponden strooi en hooi, een menigte landbouw werktuigen, werden de prooi der vlammen. Meer dan 100 zakken aardappelen, gansche stapels van beetwortels werden door vuur en rook onbruikbaar gemaakt.

De oorzaak van den brand is onbekend. Het alles was door de maatschappij *la Belgique* tegen brand verzekerd.

⁂

M. J. Claes, advokaat en kandidaat-notaris, is aanie benoemd bij de eitsenik van eersten aanleg te Hasselt, in vervanging van M. Nossent, die tot een ander ambt geroepen is.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 5 MEI aanstaande.

Bij den *Postrijder* van heden behoort een bijvoegsel.

L'indicateur brevete des chemins de fer pour le mois d'**avril** 1888 (service d'été) est en vente à Tongres chez M. COLLÉE, libraire, Grand'Place, 37 et 39. Prix 25 centimes.

Sterfgeval.

De eerw. heer August Brackers, pastoor van Vechmael, is verleden dinsdag in deze parochie overleden in den ouderdom van 43 jaren.

Deze waardige priester zal lang leven in de nagedachtenis zijner parochianen.

Hij was geboren te Bree, den 11 november 1858 en priester gewijd in 1865. Hij bediende achtervolgens de plaatsen van kapelaan van St-Remacles te Verviers en St-Dionysius te Luik, daarna werd hij geroepen tot het ambt van pastoor te Houssse en te Vechmael. Overal onderscheidde hij zich door zijnen apostolischen ijver.

Eene groote menigte woonde gisteren vrijdag zijne begrafenis bij. Men merkte er talrijke aanzienlijke personnen vreemd aan de parochie.

18

HET

GEHEIM van ROSA (1)

DOOR

Bengny D'Hagnerue.

(VERVOLG.)

— Gij hebt wel gedaan. Wanneer gij hem terug ziet, zult gij hem zeggen dat — onthoud goed mijne woorden — dat voor zijne zuster en voor mij de maat van het noodlot op haar uiterste gekomen is, en dat wij onder eenen nieuwen slag zouden bezwijken ; maar zoo hij komt met treekens van berouw, met beloften van beterschap, om het verledene te herstellen, dan zijn mijne armen voor hem geopend.

— Dank, mijnheer, dank voor mijnheer Henri en voor mij ! O ! hoop nu, gij zult nog gelukkig zijn.

— Gij gelooft zulks ? Op uwen ouderdom is men altijd vol hoop, maar op den mijnen...

— De goede God is voor ons allen ! Vaarwel... M. de baron, binnen een uur zal M. Henri op het kasteel zijn.

Een half uur later, trad Henri de hoeve op. Hij deed Rosa, welke zich bij den zieke bevond, buiten roepen.

— Ik wil niet dat Genoveva mij zie, eer ik weet welk onthaal ik van mijnen vader te wachten heb.

— Hij wacht u.

— Was hij met erg tegen mij verbitterd ?

— Gij kent uw vader nog niet. Hij is bedroefd, diep bedroefd, maar zijn hart is zoo goed, dat er voor gramschap en voor misnoegen geene plaats in is. Zie hier de woorden welke hij mij verzocht heeft u over te brengen.

En Rosa herhaalde woord voor woord het laatste wat de baron haar gezegd had.

Henri had moeite om den volzin tot het einde toe te aanhooren :

— O, dank ! Rosa ! riep hij uit. Mijn vader zal zich die goedheid jegens mij niet berouwen, en u Rosa, goed, engelachtig kind, dat mijne voorsprekster was in een der wreedste en moeielijkste oogenblikken mijns levens, u dank ik. Ga nu uwe plaats naast mijne zuster hernemen... Ik ga tot mijnen vader...

Toen Rosa zich verwijderd had, riep hij, in plaats van te vertrekken, Dominique ter zijde.

— Weet gij, vroeg hij, dat men den moordenaar meent te kennen ?

— Neen, mijnheer.

— Men heeft tegenover u nog niet durven spreken ; des te beter. Zorg dat Rosa niet buiten de kamer van den zieke kome, en dat zij niemand spreke.

— Gij jaagt mij schrik aan, M. Henri. Wien verdenkt men ?

— Gij zijt een man, en dus sterk ; daarbij gij zoudt het toch te weten komen ; men denkt dat Rosa's verloofde, Pierre Charvey, de moordenaar is.

— Ik ben overtuigd dat dit valsch is.

— Ik hoop het ook, maar in elk geval heeft men hem aangehouden.

— Dat is eene vergissing ; neen, neen ! hij is onplichtig.

— Ik ben van hetzelfde gedacht en zelfs durf ik er bij voegen dat ik op een ander spoor ben. Zorg zoo veel mogelijk, dat Rosa niets van dit schrikkelijk nieuws verneme. Zonder twijfel zal het gerecht vandaag een onderzoek komen doen ; zoo de rechters zouden komen, doe mij dan oomiddelijk roepen : Ik heb belangrijke openbaringen te doen. Thans ga ik naar het kasteel.

Dominique Denis nam met twee zijner bloedverwanten, welke ten zijnent gekomen waren, eene strenge waakzaamheid in acht, opdat niemand met Rosa in aanraking kwame en toen de doktor kwam, waarschuwde hij dezen, geen woord over de vermoedens van het gerecht te reppen.

Henri ging naar het kasteel. Toen hij het bekken naderde, stond hij aarzelend stil. Noont, zelfs in de slechtste dagen van zijn avonturlijk leven, toen hij de bosschen en vlakten van Amerika doorkruiste, toen hij voor indianen of wilde dieren op zijne hoede moest zijn, had hij zich zoo bewogen gevoeld als thans.

— Welaan, zuchtte hij eindelijk, het moet. Gave God dat dit mijne laatste boete ware !

Hij volgde de lange eikenlaireel, stapte over het met onkruid en woekerplanten begroende binnenplein, beklom wankelend de treden van het terras en trad de salon binnen.

De baron wachtte hem daar.

— Vader, zegde hij, ik ben wel plichtig geweest ; ik kom tot u gelijk den verloren zoon, u zeggen dat ik mijne misdaden erken, dat ik ze uit den grond mijner ziel beween, en ik smeek u dan ook om vergiffenis.

— Weet gij wel, Henri, dat gij door uwe ongeregelheden uwe zuster op de uiterste grens der ellende gebracht hebt ? Gisteren had de voorzienigheid ons eenen redder gezonden en daar komt den snoodsten aanslag onze hoop in duigen slaan.

— Ik ken de gansche grootte van uwe rampen, vader, en al de schrikkelijke gevolgen van mijne misdrijven, maar ik heb voor God gezworen die te herstellen, en met zijne hulp zal ik er in gelukken.

— Dat is mij voldoende, sprak de grijsaard, hem de armen bestekende ; van heden af worde al het verledene begraven. Laat alles vergeten zijn.

Henri wierp zich geknield neêr.

— Dank ! riep hij, o dank !... Ik aanveerd uwe vergiffenis, maar het uitwisschen mijner boeten niet. Die komt slechts na de herstelling.

— De herstelling zal zeer moeielijk zijn.

— Minder moeilijk dan gij denkt, vader. Ik weet welke zoete hoop de misdaad van dezen nacht dreigt te verwoesten ; doch zij, die om het leven van M. de Vandray smeeken, zijn in Gods handen, en ik hoop dat hij hem met aan uwe liefde zal ontrukken. Wat de hulp betreft welke hij u in den uitersten nood bracht, die hebt gij niet meer noodig, ik ben rijk genoeg om al uwe schulden te betalen.

— Rijk ? zij, Henri... zoudt rijk zijn ?...

En de angstige blik des grijsaards scheen hem over de herkomst van den rijkdom te ondervragen. Henri begreep hemechter en haastte zich die vrees te verdrijven.

— Al wat ik meebreng, vader, is de vrucht van een onvermoeid zwoegen, van eenen eerlijken arbeid. Gij herinnert u wel de beste dagen welke ik hier doorbracht ; gij hadt mij vergeven, en dank aan de goede zorgen mijner moeder, was mijne geschokte gezondheid geheel hersteld. Ik wilde mij beteren, maar ik was onmachtig om tegen den stroom der slechte gewoonten op te zwemmen ; mijne valsche vrienden sleepten mij opnieuw mee, en ik waanhoopte van mij zelven.

Toen besloot ik het vaderland te verlaten.

Ik had geen bepaald doel, maar toch wilde ik van levenswijze veranderen. Ik gevoelde eene onoverwinnelijke noodzakelijkheid om hen, die mij hadden doen dwalen, te vluchten, ja, mij zelven te vluchten... Maar wat ging ik zoeken ? Avonturen, het ongekende, de dood misschien.

Zoodra ik den voet op amerikaansche bodem zette, en ik de zuiverende en levendig makende lucht van die onmetelijke vlakten inademde, toen ik de machtige hand Gods in die maagdelijke bosschen in al hare macht aanschouwde ; toen ik dat werkende en zwoegende, altijd vooruitstrevende volk zag, gevoelde ik mij geheel veranderen.

Ik zegde bij mij zelven, dat ik, tusschen die menschen, welken ongehondelijk met koortsachtige werkzaamheid elk, ja het kleinste deeltje van den tijd benuttigen, niet werkeloos kon blijven. Ik schaamde mij om mijne verlorene jeugd en zwoer, het verledene te herstellen, het verlorene te herwinnen, zwoer eene fortuin terug te brengen en niet in mijn land terug te keeren, zonder den bruidschat mijner zuster.

— Waarom hebt gij nooit een enkel woord van u laten hooren ? Niemand durfde nog hopen dat gij in leven waart.

— Ik wilde mij doen vergeten tot op den dag dat ik u de blijken van mijn berouw en de verandering van mijne levenswijze kon toonen. Ik ben jager en peerdekoopman, planter en graanhandelaar geweest. Meer dan eens was ik op het punt mijn doel te bereiken, als eene ramp, een bankroet, een diefstal mij de vrucht mijns arbeids ontrukte en mij weer zoo arm maakte als te voren.

Doch ik verloor den moed niet, ik deed gelijk de amerikaanen in zulk geval doen, ik sprak zoo als zij spraken : Opnieuw !... En ik begon opnieuw.

Nu drie maanden geleden, was ik bezitter van vijftig duizend dollars, de helft van de som die ik mij voorgesteld had te winnen ; doch ik dacht bij mij zelven : mijne zuster is nu twintig jaar, zij heeft dus den ouderdom om in het huwelijk te treden en zij moet in het bezit van haren bruidschat komen.

Hierop trok hij uit eenen binnenzak eene oude, vuile brieventasch welke hij zijnen vader overreikte, met de woorden :

— Hier zijn twee wissels elk van vijf-en-twintig duizend frank, getrokken op verschillende bankiers van Parys, dat is Genoveva's bruidschat.

Volgens mijne berekening, heb ik haar eene veel

(1) Verboden nadruk voor de gazetten die geene overeenkomst gesloten hebben met de *Société des gens de lettres*.